

El Col·legi de Periodistes, el Consell de la Informació i onze universitats catalanes, reivindiquen el Codi Deontològic com una eina clau per la qualitat democràtica

El Col·legi de Periodistes de Catalunya, el Consell de la Informació i les onze universitats que imparteixen estudis de Periodisme i comunicació a Catalunya, considerem que el Codi Deontològic és clau per afrontar els reptes de la nova era de la comunicació i contribuir, així, a la qualitat democràtica.

L'era digital ofereix grans oportunitats pel periodisme, i, al mateix temps, planteja complexos desafiaments que interpel·len al conjunt de la societat. La immensa majoria dels mitjans de comunicació han trobat a les xarxes el suport necessari per reforçar el periodisme responsable que practiquen. Però a les xarxes també hi circulen les notícies falses, els rumors, els prejudicis, els missatges d'odi, les campanyes de manipulació i intoxicació, i les crides a l'emoció per sobre de qualsevol veracitat. Així, contribueixen a polaritzar la societat, a limitar el pensament crític dels ciutadans sobre la realitat, a generar plataformes d'interessos sota l'aparença de mitjans de comunicació i a fer més precari l'exercici del periodisme.

Davant d'aquesta situació el periodisme honest i responsable és més necessari que mai. El repte ètic del periodisme és la lluita activa contra la desinformació i l'expansió de la mentida; la construcció d'espais de credibilitat i confiança que aportin informació rigorosa i veraç als ciutadans, espais que mai contribueixin a la discriminació o al foment dels prejudicis o l'odi. En definitiva, els valors del periodisme que són l'essència del Codi Deontològic que el Col·legi de Periodistes de Catalunya va aprovar l'any 1992, i que va ampliar l'any 2016.

Per tant, considerem que el Codi Deontològic és la principal eina amb la qual el periodisme compta per exercir el seu servei a la societat. El repte és garantir el seu compliment, en bé de la qualitat democràtica. En aquest sentit volem compartir tres reflexions:

El Consell de la Informació de Catalunya (CIC), en el que estan representats els periodistes, els mitjans de comunicació i la societat civil, és la institució que vetlla pel compliment del Codi Deontològic. El CIC, creat l'any 1997, respon a la voluntat d'autoregulació per part dels periodistes i dels mitjans de comunicació. Necessitem que tingui els recursos suficients per poder exercir l'encàrrec que ha rebut per part de la societat, i que les seves resolucions siguin efectives. El CIC realitza una funció pública i, com a tal, ha de tenir el suport institucional de les administracions, de forma que garanteixin la seva existència i el respecte a les seves resolucions.

Les universitats que imparteixen estudis de Periodisme i Comunicació es comprometen a situar el Codi Deontològic com una peça clau de la formació dels seus alumnes. També a compartir amb la professió les seves recerques en l'àmbit de l'ètica. En aquest sentit, acordem celebrar en el mes de novembre unes jornades entre el món acadèmic i el professional per encarar, junts, els reptes del periodisme. De la mateixa manera, les facultats estudien fórmules perquè el Codi Deontològic estigui molt present en els actes de graduació dels seus alumnes.

Els mitjans de comunicació fan una funció social i, en conseqüència, és legítim i necessari que rebin ajudes públiques. Però mai la concessió de diners públics es pot basar en criteris sense transparències, partidistes o que responen a interessos que res a veure tenen amb el periodisme. Fins al punt que la manca d'equitat en el repartiment de la publicitat institucional pot arribar a distorsionar la lliure competència i a limitar la imprescindible pluralitat. Defensem criteris basats en el servei a la societat i no de l'audiència a qualsevol preu perquè, en la pràctica, es corre el risc de

fomentar, amb diners públics, els *clickbait*, els 'continguts escombraries', els discursos de polarització que vulneren el Codi Deontològic.

Les institucions signants reafirmem el nostre compromís amb un periodisme independent que aporti rigor i capacitat interpretativa davant la desinformació i l'expansió de la mentida. Que defensi la llibertat d'expressió, i al seu torn d'informació i de premsa. Que estigui compromès amb els valors democràtics i amb els drets humans. Que preservi els drets i la dignitat dels periodistes.

Per això fem una crida als periodistes, als editors de mitjans, a la societat i a les administracions per construir a Catalunya un ecosistema mediàtic que es basi en el respecte al Codi Deontològic i al sistema d'autoregulació que garanteix el seu compliment.

Barcelona, 26 d'octubre de 2021

Estudis de Periodisme i comunicació de les Universitats que s'afegeixen a la reivindicació del Codi Deontològic com a eina clau per la qualitat democràtica:

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Universitat Pompeu Fabra (UPF)
Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
Universitat Ramon Llull - Blanquerna
Universitat de Barcelona UB
Universitat Internacional de Catalunya (UIC)
Universitat Abat Oliba CEU (UAOCEU)
Universitat de Vic (UVIC)
Universitat de Girona (UdG)
Universitat de Lleida (UdL)
Universitat Rovira i Virgili (URV)